

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

від «20» серпня 2025 року

Здобувач ступеня доктора філософії Ростислав САДИГОВ, 1995 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2018 році ДВНЗ «Ужгородський національний університет», біологічний факультет за спеціальністю 091 «Біологія», аспірант четвертого року підготовки (зарахований в аспірантуру згідно наказу № 1135/01-05 від 30.12 2024 року) за спеціальністю 091 «Біологія та біохімія» та виконав акредитовану освітньо-наукову програму.

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 61.051.193 утворена наказом ректора Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет», МОН України, м. Ужгород з метою присудження ступеня доктора філософії від від 5 червня 2025 року № 352/01-04 у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради –	Марина КРИВЦОВА, доктор біологічних наук, професор, завідувачка кафедри клініко-лабораторної та морфофункціональної діагностики стоматологічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Рецензента –	Ярослава ГАСИНЕЦЬ, кандидат біологічних наук, доцент, декан біологічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Офіційних опонентів –	Наталія ЗАГОРОДНЮК, кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри ботаніки факультету біології, географії та екології Херсонського державного університету МОН України Світлана НИПОРКО, кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник відділу фікології, ліхенології та бріології Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України Ірина РАБИК, кандидат біологічних наук, науковий співробітник відділу екоморфогенезу рослин Інституту екології Карпат НАН України, штатний працівник Інституту екології Карпат НАН України

На засіданні «20» серпня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 09 «Біологія» Ростиславу САДИГОВУ на підставі публічного захисту дисертації «Мохоподібні Вулканічного хребта (Українські Карпати): флора і рослинність» за спеціальністю 091 «Біологія та біохімія».

Дисертацію виконано у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет», МОН України, м. Ужгород.

Науковий керівник – Любов ФЕЛЬБАБА-КЛУШИНА, доктор біологічних наук, професор, професор кафедри ботаніки біологічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису з дотриманням чинних вимог згідно пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами).

Дисертація містить нові науково обґрунтовані результати проведених Ростиславом САДИГОВИМ досліджень, які виконують конкретне наукове завдання – вперше для Вулканічного хребта Українських Карпат виявлено таксономічне різноманіття мохоподібних, виявлено 96 нових видів для цієї території, здійснено систематичний та созологічний аналіз флори, наведена характеристика виявлених рідкісних видів мохоподібних, включених до офіційних природоохоронних документів, складено перелік раритетних видів для Закарпатської області, проведено дослідження мохової рослинності, складено продромус синтаксонів, серед яких одна нова для науки асоціація бріорослинності, наведено характеристику рослинних угруповань та висвітлені особливості екологічних умов їхніх місцезростань.

Здобувач має 10 наукових публікацій за темою дисертації, 5 статей опублікованих у фахових виданнях України, одна у закордонному виданні, що входить до міжнародної бази SCOPUS та 4 тези, що повністю відповідає вимогам пунктів 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року №44 (зі змінами):

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Sadygov R, Felbaba-Klushyna L. The bryoflora of the Zacharovana Dolyna Reserve (the Ukrainian Carpathians): species diversity and taxonomic structure. *Thaiszia - Journal of Botany*. 2023; 33(2): 125-138. (Q 3)

DOI: 10.33542/TJB2023-2-03

URL: <https://zenodo.org/records/10588859>

2. Садигов РЕ. Нове місцезростання рідкісного європейського виду *Pseudohygrohypnum fertile* (Sendtn.) Jan Kučera & Ignatov в Українських Карпатах. *Біологія та екологія*. 2021; 7(1): 48-51.

DOI: 10.33989/2021.7.1.243441

URL: <https://bioeco.pnpu.edu.ua/article/view/243441>

3. Садигов РЕ, Фельбаба-Клушина ЛМ. Гляціальний релікт *Tomenthypnum nitens* (Hedw.) Loeske (*Amblystegiaceae*) в Українських Карпатах: поширення та фітоценотична приуроченість. *Біологія та екологія*. 2022; 8(1): 48-52.

DOI: 10.33989/2022.8.1.275396

URL: <https://bioeco.pnpu.edu.ua/article/view/275396>

4. Фельбаба-Клушина ЛМ, Вірченко ВМ, Садигов РЕ. Мохоподібні ботанічної пам'ятки природи «Тепла яма» у Вулканічних Карпатах (Україна). Біологія та екологія. 2022; 8(2): 92-105.

DOI: 10.33989/2022.8.2.285312

URL: <https://bioeco.pnpu.edu.ua/article/view/285312>

5. Фельбаба-Клушина ЛМ, Садигов РЕ. *Dicranum viride* (Sull.&Lesq.) Lindb. (*Dicranaceae*) у Вулканічних Карпатах (Україна): поширення та геоботанічна характеристика його угруповань. Чорноморський ботанічний журнал. 2022; 18(3): 287–298.

DOI: 10.32999/ksu1990-553X/2022-18-3-5

URL: <https://cbj.kspu.edu/index.php/cbj/article/view/36>

6. Садигов РЕ, Фельбаба-Клушина ЛМ. Мохоподібні гірського хребта Великий Діл (Національний природний парк “Зачарований край”, Українські Карпати) та їх екологічна приуроченість. Український журнал природничих наук. 2024; (7): 44-51.

DOI: 10.32782/naturaljournal.7.2024.5

URL: <https://naturaljournal.zu.edu.ua/index.php/ujns/article/view/127>

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

1. Sadygov R. Biogeographic analysis of the bryoflora of the Zacharovana Dolyna tract (Volcanic Carpathian). The 20th International scientific and practical conference "Covid-19 — Challenges in Modern Science" (June 1-2, 2021): Myśl Naukowa, Poland, Warsaw; 2021. p.124-127.

2. Садигов РЕ. Нові види флори мохоподібних у Національному природному парку "Зачарований край". Матеріали 74 підсумкової конференції професорсько-викладацького складу ДВНЗ "УжНУ". Серія "Біологія"; 2020, Том II. с. 70-71.

3. Садигов РЕ. Рідкісний європейський ендемічний вид *Pseudohygrohypnum fertile* (Sendtn.) Jan Kučera & Ignatov у Вулканічних Карпатах. Матеріали 75 підсумкової конференції професорсько-викладацького складу ДВНЗ «УжНУ». Серія «Біологія». Том I (26 лютого 2021 р.) та Матеріали V міжнародної конференції молодих учених та студентів «Актуальні проблеми біологічних та агроекологічних досліджень у Карпатському регіоні». Том II (24 червня 2021 р.); Ужгород: ДВНЗ «УжНУ»; 2021. с. 61–62.

4. Садигов Р, Фельбаба-Клушина Л. Бріофлора оліготрофного болота Багно на Вигорлат-Гутинському хребті (Українські Карпати). XVII міжнародна наукова конференція студентів і аспірантів (Львів, 19–21 квітня 2021). Збірник тез "Молодь і поступ біології"; Львів, 19–21 квітня 2021 р. с. 93-94.

У дискусії взяли участь голова, офіційні опоненти та рецензент, які висловили зауваження:

Марина КРИВЦОВА, доктор біологічних наук, професор, завідувачка кафедри клініко-лабораторної та морфофункціональної діагностики стоматологічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет» надала позитивну оцінку роботі, суттєві зауваження відсутні.

Світлана НИПОРКО - офіційний опонент, кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник відділу фікології, ліхенології та бріології Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, оцінюючи позитивно дисертацію, яка виконана на достатньо високому науковому та методичному рівні, відзначаючи її цілісність та завершеність, вказала на наявність певних недостатньо аргументованих положень, дискусійних моментів. Зокрема, вона зауважила, що дисертант констатує наявність 46 видів мохоподібних, що наводяться за літературними даними і не були виявлені під час повторного дослідження у флористичному районі Вулканічних Карпат. Вона зауважила, що у роботі варто було б висловити свою думку, чому ці види не були підтверджені, і чи не могли вони за певних причин зникнути з досліджуваного району, або ж вони були визначені помилково. Разом з тим на її думку перша позиція родини *Pottiaceae* у спектрі провідних родин території дослідження є неочікуваною і варто було в детальніше пояснити цей факт. Але ці неточності та зауваження не зменшують теоретичного значення дисертаційної роботи та її науково-практичної цінності, а також не впливають на її загальну позитивну оцінку.

Наталія ЗАГОРОДНЮК – офіційний опонент, кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри ботаніки факультету біології, географії та екології Херсонського державного університету МОН України підкреслила суттєву актуальність обраної теми досліджень, оскільки до цього часу на кафедрі ботаніки ДВНЗ «Ужгородський національний університет» мохоподібні не були об'єктом досліджень. Вона відзначила високий науково-методичний рівень та позитивне враження про роботу, але поряд з тим навела деякі зауваження, побажання, які полягали у не достатньому розкритті інформації щодо раритетної складової мохоподібних окремих природно-охоронних територій Вулканічного хребта, висловила сумніви стосовно доречності включення до переліку раритетних видів *Lewinskya affinis*, який на рівнинній Україні має ознаки синантропного виду та вказала на окремі стилістичні помилки у тексті. Всі зауваження носять дискусійний характер і не зменшують наукове значення та позитивну оцінку дисертаційної роботи.

Ірина РАБИК – офіційний опонент, кандидат біологічних наук, науковий співробітник відділу екоморфогенезу рослин Інституту екології Карпат НАН України відзначила, що робота актуальна, цікава, справляє позитивне враження, проведена на достатньому науковому та методичному рівні, добре представлена у наукових публікаціях. Водночас вона наголосила на недосконалому структурі розділу 5 у плані інформативності табличного матеріалу, у некоректному вживанні терміну «созофіти», який об'єднує види мохоподібних, що потребують охорони і ті що вже включені до природоохоронних документів. Вона також зауважила на тому, що в окремих характеристиках синтаксонів відсутні показники загального проективного покриття фітоценозів,

що є важливою їхньою характеристикою. Однак, на її думку ці дрібні недоліки не впливають на загальну позитивну оцінку наукової роботи та не знижують її наукової цінності.

Ярослава ГАСИНЕЦЬ – рецензент, кандидат біологічних наук, доцент кафедри ботаніки, декан біологічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет» МОН України відмітила актуальність теми досліджень, оскільки в Україні дослідження рослинності мохоподібних знаходиться на початковому етапі, а рослинність мохоподібних Українських Карпат до цього часу не вивчалася. Зауваження стосувалися структури окремих розділів, недостатньої інформативності деяких ілюстрацій, незначних помилок у підрахунках кількості окремих груп видів, що включені до природоохоронних переліків та наявності вразливих лексичних конструкцій. Усі виявлені недоліки та зауваження, на думку рецензента, не впливають на загальну позитивну її оцінку. Принципових недоліків в ході аналізу дисертаційної роботи не виявлено, всі зауваження є несуттєвими, здебільшого, мають рекомендаційний характер та не знижують наукової і практичної цінності представленого дослідження.

Результати відкритого голосування:

«За»: 5 членів ради

«Проти»: 0 членів ради

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Ростиславу САДИГОВУ ступінь доктора філософії з галузі знань 09 «Біологія» за спеціальністю 091 «Біологія та біохімія».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради ДФ 61.051.193

Марина КРИВЦОВА